

7. LOUZEK - VEPŘI

Romanticky rozvalené zdi paláce, stájí, nebo kuchyně hradu Louzek může připomenout mnohé, třeba i otazníky, které zůstávají bez odpovědí.

Ke každému hradu patří také podhradí. V podstatě se dá říct, že kolik hradů, tolik podhradí, i když to ne vždycky platí i obráceně. To je v každém podhradí různosti. Najdou se tam taškáři, ale i zádumčouni, koumáci i zbrklouni, šikováci i povaleči. Chlapci, děvčata, kmeti i batolata, pilousové i líné kůže. Jeden ševcovskou dratev podešví protahuje, jiný širočinou trámy na krovy otesává, v časté společnosti s domácí havětí. Mnozí celé dny na polích, jiní v lesích, u řek nebo rybníků. A pak také rozmanitost a pestrost stavení v podhradí. Od obyčejných chýší, přes sroubená stavení po dvory polností. Napapaní bohatci i vychrtlíci bídou navštívení. Některé chalupy přeplněné havrlanty, slepicemi a kůzlaty, jiné poloprázdné po řádění zákeřných chorob a neduhů.

Podobně rozmanité podhradí patřilo i hradu Louzek, a mezi vším tím hemžením stával dvorec. Sedlák s rodinou na tom dvorci hospodařil, v obklopení zvířectvem domácím, od králíků, slípek všemožných, přes ovečky a kozy až k dobře napaseným kravám, které spokojeně přežvykovaly ve svých stáních, hned vedle několika valachů. A měli také vepře, prostě stádečko krásných štětinatých pašíků.

A bylo to jednoho dávného roku, právě na štědrý večer. Unavené zimní slunko už překročilo svůj denní zenit, hospodář už dohlédl na to, aby všichni byli jak se patří štědrovkou navštíveni, krávy dostaly po vejslužce, kohout už si pochutnával na svém česneku i na hrachu jeho družka.

Celá rodina seděla u stolu v sednici, když v tom se náhle ozval hlomoz, ryk a rachot. Od chlívků prasečích. V sedlákovi hrklo. Před chvílí tam byl. Závoru zasunul, i kotce poctivým lígrem zaklaply. Vyběhl ven a za ním jeho dobrá žena. Ani všechna drobot' od stolu zvědavosti neodolala. Zpoza dubových okovaných dveří mnohá mžouradla vykukovala, aby jim něco neuteklo.

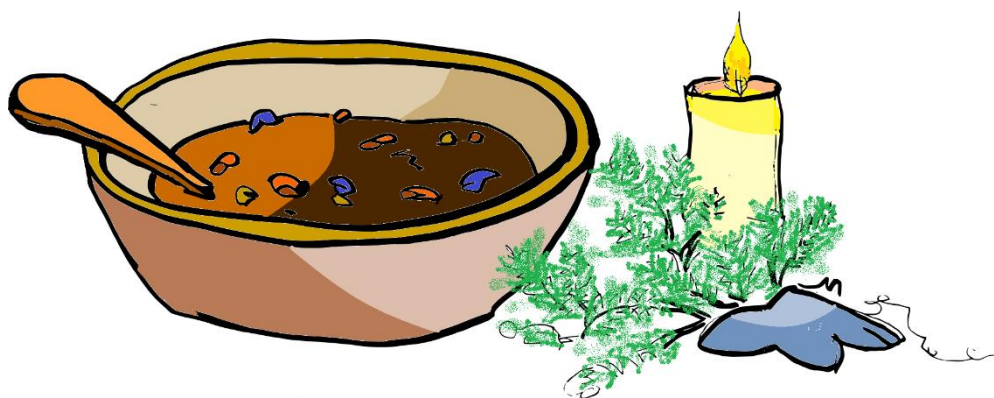

Ta zřícenina Louzku, Žofi, to je zázrak. Rok krmení ušetřenej, a přesto ty klucí prasečí přibrali. Ten loňskej štědrej den, to byla nakonec výhra.

Ale ono uteklo. Ti pašící. Všichni se jako na povel nějakého vepřového jenerála do řady staví. Z chlívků hrr ven, na dvoře v levo vbok a hned další hrr, do luk a polí. A za nimi vyděšený pasáček, marně máchá holí a snaží se své štětinaté chrochtaly uklidnit a zastavit, nebo alespoň obráceně. Zastavit a uklidnit. Do toho štěká Tlapan, hospodářův pes a snaží se být pastýřovi k ruce. Najednou všichni zmizeli směrem k Louzecké zřícenině.

Hospodář nemeškal vklouzl do zimních škorní, oblékl kožich a s hořící loučí vyběhl směrem za hlukem. Daleko ale nedoběhl, hluk utichl, a ve sněhu po kolena, i stopy. Dlouho do noci se prodíral sněhem a tmou, že ani nedovedl povědět, co mu překáží víc. Nakonec zpátky na dvorec. S nepořízenou.

Hledali druhý den, hledali v únoru, dubnu, stromy už byly dávno v plném květu, ale po pastýřském pacholkovi, prasatech a Tlapanovi jako by se zem po nakypření sama slehla a ještě se perlikem udusala. Nu což, prasata oželeli, psa politovali, pasáčka oplakali. Přišly žně, podzim, ovoce už bylo v ošatkách, sláma a sena pod stodolou, a byl tu zase štědrý den.

Havěť plné žlaby, rodina plné mísy, všichni u stolu. Dětem zářila očička těmi zvláštními vánočními jiskřičkami, které pak na celý rok nevysvětlitelně kam mizí, když v tom zase hlomoz. I kdyby řezal sebevíc, v hospodáři by se krve nedořezal. Ztuhnul a s hrůzou se pomalu zvedal pro kožich, když v tom se dveře otevřely a jako by nic se v nich objevil - pasáček vepřů. Špinavý, trochu potrhaný ale se šťastným ušmudlaným úsměvem. A že má kručení a bez meškání k míse s černou rybou a začal ji hned z naběračky, ještě horkou, srkat.

"Do sklepů pod Louzkem utekly ty potvory." Vysvětloval mezi jednotlivými srky.

"Snad tři hodiny mi trvalo než jsem je všechny pohledal," zahlaholil a definitivně zvedl umouněnou, ale spokojeně se usmívající tvář k udiveným obličejům.

"No hlavně, že jste zpátky," na to hospodář, tu černou rybu můžeš dojíst, asi budeš mít hlad," usmál se pod fousy a šel ven podrbat Tlapana na břicho.

Kde všichni byli celý rok, se nikdo nikdy nedozvěděl.

Tak vida, co dovede pověst - rumpálem vytáhla kouzlo z hloubek studny mouder.

A téma?

Svět kolem je tajemnem protkaný. Už biblický Mojžíš naznačoval, že člověku není odhaleno všechno a je dobré držet se pokorně zpátky:

/Deuteronomium 29:28/ Skryté věci patří Hospodinu, našemu Bohu, odhalené pak nám a našim synům až navěky, abychom plnili všechna slova tohoto zákona.

Tak at' dýchne vandrování krajinou louzecké zříceniny i tímhle zadumáním.

Prostě a jednoduše, shrnuto do veršované říkačky:

Opravdové tajemství

ani št'oura nevyzví

A ještě nějaké inspirování? Ještě jiné propojení pověsti o louzeckých vepřích s Knihou knih? Tentokrát od biblického Matouše,

O svěřené hospodářství, ne jen na oko péči brát. Pasáček to bral poctivě i když nebyl zrovna pod dohledem.

/Matouš 24:45/, „Kdo je tedy věrný a rozumný otrok, jehož pán ustanovil nad svou čeledí, aby jí dával pokrm v pravý čas? 46Blahoslavený ten otrok, kterého jeho pán po svém příchodu nalezne, že tak činí. 47Amen, pravím vám, že ho ustanoví nade vším svým majetkem. 48Kdyby si však onen zlý otrok ve svém srdci řekl: „Můj pán dlouho nepřichází“ 49a začal by bít své spoluotroky, jíst a pít s opilci, 50přijde pán onoho otroka v den, kdy to nečeká, a v hodinu, kterou nezná. 51Oddělí ho a určí mu úděl s pokrytci. Tam bude pláč a skřípění zubů.“

Inu, stále je co navštěvovat, stále je o čem přemýšlet.